

ringssvar over betænkningen – efter ministeriets opfattelse kunne indebære en lettere omfattende sagsbehandling, samt en væsentlig skønmæssig vurdering, men ministeriet finder det dog mest hensigtsmæssigt, at det er den myndighed, som er kompetent til at behandle den konkrete navneansøgning, der også som led i behandlingen af denne sag tager stilling til spørgsmålet om, hvorvidt der skal ske høring, og om hvorvidt en eventuel protest skal tillægges vægt ved afgørelsen. En forsvarlig sagsbehandling på dette punkt kan efter ministeriets opfattelse dels sikres ved, at der i medfør af den foreslåede § 21, stk. 2, fastsættes bestemmelser om, at en klage over afgørelser efter § 23 gives opsættende virkning, dels ved undervisning og vejledning af ministerialbogsførerne og ved udstedelse af generelle retningslinier.

Endelig er det ministeriets opfattelse, at man ved den foreslåede § 16, stk. 4, hvorefter ministeren for familie- og forbrugeranliggender bemyndiges til at fastsætte regler, der ændrer på sagsfordelingen mellem statsamtet og ministerialbogsføreren, har sikret sig, at der kan ske en tillempe af kompetencereglerne, hvis det i praksis viser sig hensigtsmæssigt.

Samlet set kan Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender således tilslutte sig udvalgets overvejelser og forslag.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender har ved sine overvejelser været opmærksom på kommunalreformen, hvorefter statsamtene nedlægges og statsamtens opgaver, herunder opgaven på navneområdet, overføres til de 5 statsforvaltninger. Dette forhold er dog uden betydning for den foreslåede kompetencefordeling.

Der henvises i øvrigt til den foreslåede § 16 og bemærkningerne hertil.

5.3. Klageadgang

5.3.1. Gældende ret

Efter den gældende navnelov kan statsamtens afgørelser påklages til Justitsministeriet (Civilretsdirektoratet, nu Familiestyrelsen). Det samme gælder afgørelser truffet af personregisterførerne (for så vidt angår de sønderjyske landsdele), mens ministerialbogsførernes afgørelser kan påklages til Kirkeministeriet.

5.3.2. Navnelovsudvalgets overvejelser

Udvalget har fundet, at det vil være hensigtsmæssigt, at der fremover alene er én central myndighed, der skal tage stilling til eventuelle tvivlsspørgsmål vedrørende administrationen af den kommende navnelov.

Der bør således efter udvalgets opfattelse ikke længere være forskellige klagemyndigheder i navnesager alt efter, hvilken myndighed der har truffet afgørelse i første instans. Det gælder både af hensyn til overskueligheden for borgerne og af hensyn til, at det – som udvalget anbefaler under pkt. 5.2.2 – fremover vil kunne fastsættes administrativt, om en bestemt sagstype skal behandles af ministerialbogsføreren (personregisterføreren) eller statsamtene.

Udvalget foreslår på den baggrund, at klager over afgørelser i navnesager fremover skal behandles af justitsministeren (Civilretsdirektoratet) – det vil nu sige ministeren for familie- og forbrugeranliggender (Familiestyrelsen).

5.3.3. Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggenders overvejelser

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender er enig i Navnelovsudvalgets overvejelser og forslag.

Det foreslås derfor i forslaget § 21, at afgørelser om navngivning og navneændring efter loven kan påklages til ministeren for familie- og forbrugeranliggender.

5.4. Høring af en forælder uden del i forældremyndigheden

5.4.1. Gældende ret

Efter den gældende navnelov er det alene forældremyndighedens indehaver, der kan beslutte at indgive en ansøgning om ændring af et barns navn. Barnet skal som udgangspunkt samtykke i ændringen, hvis det er fyldt 12 år, jf. navnelovens § 14, stk. 1 og 3. Er barnet under 12 år, skal det høres i det omfang, barnets modenhed og sagens omstændigheder tilsiger det, jf. § 14, stk. 2.

Derimod er der ikke krav om høring af en forælder til barnet, hvis denne ikke har del i forældremyndigheden.

Et sådant krav har tidligere været gældende, jf. senest Justitsministeriets cirkulære af 22. december 1961, § 9, stk. 3, der bestemte, at den biologiske fader (moder) skulle høres, når et ægtebarn ønskedes tillagt stedfaders (-moders) slægtsnavn. Dette krav blev ophævet med Justitsministeriets cirkulære af 13. november 1974 om udfærdigelse af navnebeviser, idet reglen for administrationen var stærkt belastende, og idet henvendelsen til forælderen uden del i forældremyndigheden ofte virkede følelsesmæssigt oprivende og ikke sjældent afstedkom ønske om ændring af bidrag og samkvemsret.